

RK 6169/05

Disciplinåtgärd enligt högskoleförordningen (1993:100)

LÄNSRÄTTEN I STOCKHOLMS LÄN

DOM

Mål nr 20313-05

2005-09-20 Meddelad i Stockholm

KLAGANDE

K. A.

MOTPART

Disciplinnämnden vid Stockholms Universitet

ÖVERKLAGAT BESLUT

Disciplinnämndens vid Stockholms Universitet beslut den 1 september 2005, dnr SU 35-1193-05

SAKEN

Disciplinåtgärd enligt högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100)

BAKGRUND

Disciplinnämnden vid Stockholms Universitet (disciplinnämnden) beslutade den 1 september 2005 att med stöd av 10 kap. 1 § första stycket 1 och 10 kap. 2 § högskoleförordningen stänga av K. A. under två månader fr.o.m. den 1 september 2005 t.o.m. den 30 oktober 2005. Som skäl för beslutet angavs följande. Det är utrett att K. A. har haft otillåtet material tillgängligt under tentamen samt att detta därvid kunnat vara till hjälp. Hon har därigenom försökt vilseleda vid prov i den mening som avses i 10 kap. 1 § första stycket 1 högskoleförordningen. Beslutet innebär att K. A. under avstängningstiden inte får delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid universitetet, och att hon inte heller får utnyttja universitetsbiblioteket.

YRKANDEN M.M.

K. A. yrkar i första hand att länsrätten skall upphäva disciplinnämndens beslut. I andra hand yrkar hon att länsrätten skall bestämma den disciplinära åtgärden till varning. Vidare yrkar K. A. att länsrätten skall inhibera disciplinnämndens beslut i avvaktan på länsrättens slutliga avgörande av målet.

Disciplinnämnden bestrider bifall till K. A:s yrkanden.

Till stöd för sin talan anför K. A. bl.a. följande. Vid tentamenstillfället den 22 april 2005 anlände hon något för sent och missade då den muntliga informationen om vilka hjälpmedel som var tillåtna under tentamen. Så fort hon upptäckte häftet "Särtryck ur Speciell Avtalsrätt II Kontraktsrätt" på hennes bänk, vilket inträffade någon gång under tentamens första halvtimme, kontaktade hon på eget initiativ en tentamensvakt och frågade om särtrycket var ett tillåtet hjälpmedel. Hon hade nämligen blivit osäker på om så var fallet, och hon hade över huvud taget inte lagt märke till att vakterna hade börjat gå runt för att kontrollera studenternas medhavda material. Det är ingen överraskning för henne att tentamensvakterna kontrollerar studenternas material, och då vakten på hennes fråga meddelade att hjälpmedlet

inte var tillåtet överlämnade hon det omedelbart till vakten. Fram till dess att överlämnandet skedde låg särtrycket fullt synligt på hennes bänk, vilket styrker att hennes avsikt inte varit att fuska. Den omständigheten att hon av rent förbiseende hade med sig ett otillåtet hjälpmedel till tentamen, bör inte automatiskt medföra att hon skall anses ha haft för avsikt att fuska. Disciplinnämnden har i tidigare fall satt tilltro till studenter som intygat att de inte haft för avsikt att använda medtaget otillåtet material.

DOMSKÄL

Enligt 4 kap. 5 § högskolelagen får regeringen meddela föreskrifter om tillfällig avstängning av studenter.

Enligt 10 kap. 1 § första stycket 1 högskoleförordningen får disciplinära åtgärder vidtas mot studenter som med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när studieprestation annars skall bedömas.

Enligt 10 kap. 2 högskoleförordningen är de disciplinära åtgärderna varning och avstängning. Ett beslut om avstängning innebär att studenten inte får delta i undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen vid högskolan. Beslutet skall avse en eller flera perioder, dock sammanlagt högst sex månader. Ett beslut om avstängning får också begränsas till att avse tillträde till vissa lokaler inom högskolan.

I en skriftlig rapport upprättad den 13 maj 2005 hos Juridiska institutionen vid Stockholms Universitet, angående händelser under omtentamen i kursen Civilrätt 4 den 22 april 2005, anges att K. A. hade med sig otillåtet material till tentamen, vilket hon vid upptäckt frivilligt lämnade ifrån sig.

I en hos disciplinnämnden upprättad tjänsteanteckning den 1 juni 2005, med anledning av ett telefonsamtal med tentamensvakten P. A., anges bl.a. följande. P. A. är något osäker på det exakta händelseförloppet. Hon kommer dock ihåg att K. A. kom fram till henne någon gång under den första halvtimmen av tentamen, visade särtrycket och frågade om det var tillåtet att ha med sig det. Detta inträffade när P. A. någon gång under den första halvtimmen börjat gå runt för att kontrollera studenternas material. P. A. gick då för att fråga en kollega om råd. Hon har sedan för sig att det var hon själv som gick till K. A. och meddelade att särtrycket var otillåtet material.

Länsrätten, som nu avgör målet slutligt, gör följande bedömning.

En disciplinär åtgärd i form av avstängning utgör ett allvarligt ingrepp mot den enskilde studenten. För att ett beslut om avstängning skall få meddelas krävs därför att det av utredningen klart framgår att studenten gjort sig skyldig till den påtalade förseelsen (jfr RÅ 1996 ref. 15).

Det är ostridigt i målet att K. A. har medfört ett otillåtet hjälpmedel till tentamen. Hennes förklaring till hur detta skett framstår emellertid inte som osannolik. Länsrätten finner mot denna bakgrund att det gentemot de uppgifter som K. A. har lämnat inte kan anses klarlagt att hon har försökt att vilseleda vid tentamen. Vid sådant förhållande har disciplinnämnden inte haft fog för att besluta om disciplinära åtgärder på sätt skett. Överklagandet skall därför bifallas.

DOMSLUT

Länsrätten upphäver disciplinnämndens beslut om avstängning av K. A.
Andreas Krantz, länsrättsfiskal

I avgörandet har även deltagit nämndemännen Nafi Cilgin, Märtha Engelberth-Fridell och Elisabet Abelson.

KAMMARRÄTTEN I STOCKHOLM

DOM

Mål nr 6169-05

2006-01-20 Meddelad i Stockholm

KLAGANDE

Disciplinnämnden vid Stockholms Universitet, 106 91 Stockholm

MOTPART

K. A.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrättens i Stockholms län dom den 20 september 2005 i mål nr 20313-05, se bilaga

SAKEN

Disciplinåtgärd enligt högskoleförordningen (1993:100)

Disciplinnämnden vid Stockholms Universitet yrkar att kammarrätten upphäver länsrättens dom och fastställer disciplinnämndens beslut.

K. A. bestrider bifall till överklagandet.

Disciplinnämnden anför till stöd för sitt överklagande bl.a. följande. K. A. uppmärksammade skrivvakten på att hon hade ett otillåtet häfte först efter att kontroll av studenternas material påbörjats. Hon borde ha gjort detta innan hon påbörjade skrivningen, särskilt som hon, enligt egen utsago, varit medveten om att hon medfört materialet. K. A. hävdar att hon inte känt till vad som var otillåtet material eftersom hon missade den muntliga informationen vid tentamens början. Vad som var tillåtet material framgår dock på ämnets hemsida och av text på skrivningsomslaget.

K. A. anför till stöd för sitt bestridande bl.a. följande. Disciplinnämnden åberopar en tjänsteanteckning upprättad den 1 juni 2005. Av denna tjänsteanteckning framgår endast att tentamensvakten är osäker på händelseförloppet, vilket är förstäligt med hänsyn till den tid som hade förflutit vid denna tidpunkt. Hon vidhåller att hon inte varit medveten om att hon medfört något otillåtet material till tentamen.

DOMSKÄL

Vad disciplinnämnden anför i överklagandet och vad som i övrigt förekommit i målet föranleder inte kammarrätten att göra annan bedömning än den länsrätten gjort.

DOMSLUT

Kammarrätten avslår överklagandet.

Marja Regner, lagman

Ingrid Engquist, kammarrättsråd

Maria Lindeberg, tf assessor referent